

16. Конструкции за прекъсване

Проф. д-р Емил Хаджиколев

1. Прекъсване на изпълнението
2. Конструкция `continue`
3. Конструкция `break`
4. Конструкция `return`
5. Функция `exit(0);`

Прекъсване на изпълнението

- За прекъсване на изпълнението на основната работна логика на цикъл, конструкция за избор на вариант, подпрограма и програма се използват различни възможности:
 - конструкция `break`;
 - конструкция `continue`;
 - конструкция `return`;
 - функция `exit()`
- Обикновено, прекъсване е необходимо при възникване на някакво специално условие, проверявано в `if` конструкция или ако трябва да се опростят няколко сложни `if-else` конструкции.

Конструкция continue

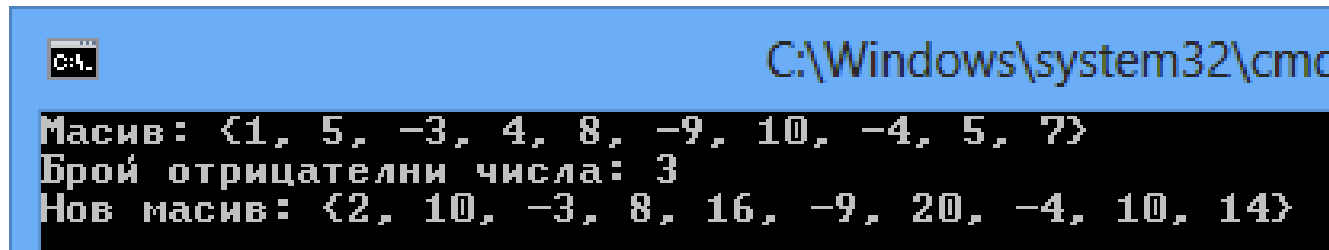
- Конструкция continue **прекъсва текущата итерация** на цикъл.
- Ако в тялото на цикъла има конструкции, които следват извикването на continue, то те не се изпълняват.
- Изпълнението на цикъла продължава със следващата итерация.
- **По този начин, с една начална проверка в тялото на цикъл, може да си спестим else част като оставим по-изчистен и по-лесно четим код.**

Пример за continue – брой на отрицателните числа в масив (1)

```
// Връща броя на отрицателните числа в масив arr с размер size.  
// Ако елементът е положителен, му се задава нова стойност = старата*2  
int countNegative(int arr[], int size){  
    int counter = 0; // брояч за отрицателните числа  
    for (int i = 0; i < size; i++) {  
        if (arr[i] < 0) { // ако числото е отрицателно...  
            counter++;    // ...увеличаваме брояча и...  
            continue;    // ...прекъсваме текущата итерация  
        }  
  
        // това е "else"-частта на горния if, но без else  
        arr[i] = arr[i] * 2;  
    }  
    return counter;  
}
```

Пример за continue – брой на отрицателните числа в масив (2)

```
int main() {  
    setlocale(LC_ALL, "bg");  
  
    const int size = 10;  
    int arr[size] = { 1, 5, -3, 4, 8, -9, 10, -4, 5, 7 };  
  
    cout << "Масив: " << arrayToString(arr, size) << '\n'; // от предишната лекция  
    cout << "Брой отрицателни числа: " << countNegative(arr, size) << '\n';  
    cout << "Нов масив: " << arrayToString(arr, size) << "\n\n";  
  
    return 0;  
}
```


A screenshot of a Windows command prompt window. The title bar is blue and contains the text "C:\Windows\system32\cmd". The command prompt icon is visible on the left. The output of the program is displayed in white text on a black background:

```
Масив: {1, 5, -3, 4, 8, -9, 10, -4, 5, 7}  
Брой отрицателни числа: 3  
Нов масив: {2, 10, -3, 8, 16, -9, 20, -4, 10, 14}
```

Конструкция break

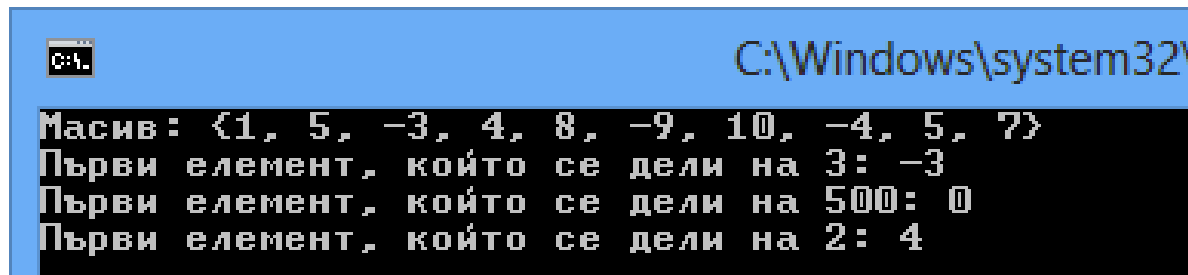
- Конструкция break се използва за **прекъсване на цикъл и switch-case конструкции.**
- След извикването му се излиза от текущата конструкция (в която се ползва) и програмата продължава да се изпълнява със следващата конструкция.

Пример за break – търсене в масив на елемент, който се дели без остатък на дадено число (1)

```
// Връща първото число от масив arr (с размер size),  
// което се дели на divisor без остатък.  
// Ако не е намерено такова число се връща 0.  
int searchNum(int arr[], int size, int divisor){  
    int found = 0; // намерено число  
    for (int i = 0; i < size; i++) {  
        if (arr[i] % divisor==0) { // ако остатъка при деление е 0...  
            found =arr[i];        // ...записваме намереното число във found и...  
            break;                // ...търсенето и цикъла приключват  
        }  
    }  
  
    return found; // намереното число се връща като резултат  
}
```


Пример за break – търсене в масив на елемент, който се дели без остатък на дадено число (2)

```
int main() {  
    setlocale(LC_ALL, "bg");  
  
    const int size = 10;  
    int arr[size] = { 1, 5, -3, 4, 8, -9, 10, -4, 5, 7 };  
  
    cout << "Масив: " << arrayToString(arr, size) << '\n'; // от предишната лекция  
    cout << "Първи елемент, който се дели на 3: " << searchNum(arr, size, 3) << '\n';  
    cout << "Първи елемент, който се дели на 500: " << searchNum(arr, size, 500) << '\n';  
    cout << "Първи елемент, който се дели на 2: " << searchNum(arr, size, 2) << "\n\n";  
  
    return 0;  
}
```


The screenshot shows a Windows command prompt window with the title bar "C:\Windows\system32\cmd.exe". The output of the program is displayed in a monospaced font:

```
Масив: <1, 5, -3, 4, 8, -9, 10, -4, 5, 7>  
Първи елемент, който се дели на 3: -3  
Първи елемент, който се дели на 500: 0  
Първи елемент, който се дели на 2: 4
```

Конструкция return

- Конструкция return прекъсва изпълнението на текущата **функция, но в частност и на всяка друга конструкция.**
- След изпълнението му, функцията приключва изпълнението си, и програмата продължава да се изпълнява от мястото на извикване на функцията.
- Ако функцията връща стойност, след return трябва да има израз или стойност от съответния тип.

Пример за return – по-добра реализация на търсенето...

```
// Връща първото число от масив arr (с размер size),  
// което се дели на divisor без остатък.  
// Ако не е намерено такова число се връща 0.  
int searchNum(int arr[], int size, int divisor){  
    for (int i = 0; i < size; i++) {  
        if (arr[i] % divisor == 0) { // ако остатък при деление е 0...  
            return arr[i];          // ...връщаме намереното число и...  
                                    // ...функцията приключва  
        }  
    }  
    return 0; // ако не е намерено нищо в цикъла  
}
```

Функция за прекъсване `exit` и `return` в `main` (1)

- С функция `exit(<код за грешка>)` да се прекъсне изпълнението на цялата програма.
- Като параметър се указва цяло число, което дава информация към операционната система (ОС) за грешката, аналогично на `return` в `main`-функцията:
 - 0 – приема се, че няма грешка
 - число, различно от 0 – грешка.
- ОС не е длъжна да обработва върнатия резултат.
- Смисълът на кодовете за изход се задават от програмиста и могат да се ползват от външни програми.

Функция за прекъсване `exit` и `return` в `main` (2)

- За разлика от `return` в `main`-функцията, `exit` може да се извика на всяко място в кода (което не е много добър подход).
- Добър подход за обработка на грешки е да се връщат с
 - „`return <код или обект за грешка>`“
 - още по-добре с „`throw <обект за изключение>`“.

И в двата случая грешката се обработва от извикващия метод и може да се предаде нагоре в йерархията на извикванията. Не се прескача йерархията на извикванията.

Частичен пример за exit()

```
int function1() {  
    int retValue;  
    ...  
    if (...) { // грешка  
        exit(1);  
        // по-добре е грешката да се връща с return (не винаги е  
        удачно) или още по-добре с throw и да се обработва от извикващата  
        функция  
    }  
    ...  
    return retValue;  
}
```